

IM LABOR DER MODERNE:
OVID, METAMORPHOSEN

• TEXTE ZUR VORLESUNG •
10. JUNI 2021

LABOR

PROF. DR. JÜRGEN PAUL SCHWINDT
UNIVERSITÄT HEIDELBERG

I. OV. MET. 1, 89-150

(nach: P. Ovidi Nasonis Metamorphoses recognovit brevique adnotatione critica instruxit R.J. TARRANT, Oxford 2004)

Aurea prima sata est aetas, quae uindice nullo,
sponte sua, sine lege fidem rectumque colebat. 90
poena metusque aberant, nec uerba minantia fixo
aere legebantur, nec supplex turba timebat
iudicis ora sui, sed erant sine uindice tuti.
nondum caesa suis, peregrinum ut uiseret orbem,
montibus in liquidas pinus descenderat undas, 95
nullaque mortales praeter sua litora norant;
nondum praecipites cingebant oppida fossae;
non tuba directi, non aeris cornua flexi,
non galeae, non ensis erat; sine militis usu
mollia securae peragebant otia gentes. 100
ipsa quoque immunis rastroque intacta nec ullis
saucia uomeribus per se dabat omnia tellus;
contentique cibus nullo cogente creatis
arbuteos fetus montanaque fraga legebant
cornaque et in duris haerentia mora rubetis 105
et quae deciderant patula Iouis arbore glandes.
uer erat aeternum, placidique tepentibus auris
mulcebant Zephyri natos sine semine flores.
mox etiam fruges tellus inarata ferebat,
nec renouatus ager grauidis canebat aristis. 110
flumina iam lactis, iam flumina nectaris ibant,
flauaque de uiridi stillabant ilice mella.
Postquam Saturno tenebrosa in Tartara misso
sub Ioue mundus erat, subiit argentea proles,
auro deterior, fuluo pretiosior aere. 115
Iuppiter antiqui contraxit tempora ueris
perque hiemes aestusque et inaequales autumnos
et breue uer spatiis exegit quattuor annum.

tum primum siccis aer feruoribus ustus
canduit et uentis glacies astricta pependit; 120
tum primum subiere domos (domus antra fuerunt
et densi frutices et uinctae cortice uirgae);
semina tum primum longis Cerealia sulcis
obruta sunt, pressique iugo gemuere iuueni.

Tertia post illam successit aenea proles, 125
saeuior ingeniis et ad horrida promptior arma,
non scelerata tamen. de duro est ultima ferro.
protinus inrupit uenae peioris in aeuum
omne nefas; fugere pudor uerumque fidesque,
in quorum subiere locum fraudesque dolique 130
insidiaeque et uis et amor sceleratus habendi.
uela dabat uentis (nec adhuc bene nouerat illos)
nauita, quaeque diu steterant in montibus altis
fluctibus ignotis exultauere carinae;
communemque prius ceu lumina solis et auras 135
cautus humum longo signauit limite mensor.
nec tantum segetes alimentaue debita diues
poscebatur humus, sed itum est in uiscera terrae
quasque recondiderat Stygiisque admouerat umbris
effodiuntur opes, inritamenta malorum. 140
iamque nocens ferrum ferroque nocentius aurum
prodierat; prodit bellum, quod pugnat utroque,
sanguineaue manu crepitantia concutit arma.
uiuatur ex raptis. non hospes ab hospite tutus,
non socer a genero; fratrum quoque gratia rara est. 145
imminet exitio uir coniugis, illa mariti;
lurida terribiles miscent aconita nouercae;
filius ante diem patrios inquirat in annos;
uicta iacet pietas, et uirgo caede madentes
ultima caelestum terras Astraera reliquit. 150